

„Govorim o sreči“

1951
gorenje TIKI
1981

V letu, ko proslavljamo 40 let vstaje jugoslovanskih narodov in delavskega razreda proti okupatorju, ko proslavljamo 30 let od sprejetja zgodovinskega sklepa »tovarne delavcem«, v letu ko uresničujemo pobudo tovariša TITA o kolektivnem vodenju in sprejemamo ustavne amandmaje, praznuje delovni kolektiv Gorenje-TIKI svojo 30-letnico dela, odrekovanja, uspehov, včasih tudi razočaranj, vendar prijetnega spoznanja, da je kolektiv prispeval svoj delež k skupnemu razvoju Jugoslavije, da se je vključil v gospodarska dogajanja takoj v prvih povojnih letih. Pisati o TIKI pomeni pisati o ljudeh, času, o nekem podjetju, ki je vzniklo v najtežjem obdobju naše povojne zgodovine. Kronist je ob 25-letnici delovne organizacije TIKI zapisal: »TIKI je otrok entuziazma posameznikov«.

Zakaj pisati o ljudeh, času in okoliščinah, v katerih je nastal »TIKI«?

Slavnostna seja delavskega sveta

Predvsem zato, ker so ljudje ustvarjali zgodovino TIKI v času naše povojne graditve, v času, ki je bil bistveno drugačen kot danes, vendar v celoti prežet z mislijo čimprej obnoviti domovino in ustvariti pogoje za normalno delo na vseh področjih ustvarjanja.

Sedanji TIKI je v povojnem obdobju deloval v težkih pogojih. Kot so bila razgibana prva povojna leta, tako so se menjavali tudi upravljalci in gospodarji v prvih prostorih na TRATI, ki so obsegali približno 300 m² delovne površine. Sprva je v njih domovalo podjetje, ki ga je osnoval Centralni komitej KP Slovenije z imenom Centralna tehnika, nakar je prevzel te prostore pokojni Tone Poljšak iz Ljubljane in vzpostavil v njih elektro podjetje, ki je bilo leta 1948 nacionalizirano in postavljeno pod upravo podjetja »TUBA« in kasneje »EKE« iz Ljubljane. Nekako po letu dni se je v teh prostorih ustanovilo podjetje »REMONT«, ki se je kmalu nato preselilo v Sentvid in se preimenovalo v »SKIP«. Prostor in del izrabljene strojne opreme so bili dani na razpolago novo ustanovljenemu Tehničnemu inštitutu Generalne direkcije kovinske in elektro industrije Slovenije.

Leta 1951, ko je bil pripravljen predlog o ustanovitvi Tehničnega inštituta kovinske industrije (začetnice dajo naziv DO) in v istem letu tudi predlog sprejet ter realiziran, smatramo za letnico ustanovitve TIKI. Novo ustanovljeno podjetje je imelo 17 delavcev, veliko volje do dela, vendar brez konkretnega delovnega programa. Izdelovalo je vse, kar je tedanja razvijajoča se industrija potrebovala. Vsaka delovna pobuda je tedaj bila sprejeta kot proizvodni program.

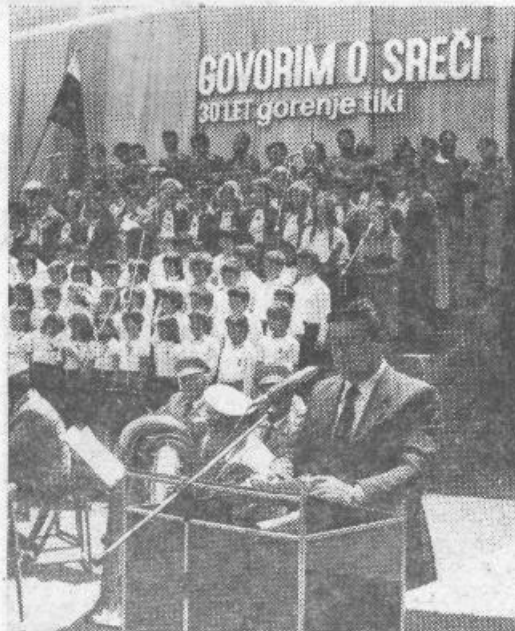
Ustvarjalni zagon kolektiva je iskal nova pota in jih tudi našel. V letu 1954 je bil osvojen nov izdelek, finančno donosnejši in tržno sprejemljiv ter povsem nov na jugoslovanskem tržišču. Kolektiv je kot prvi v Jugoslaviji osvojil električni grelnik in kot je kasnejši razvoj pokazal v resnici tudi osvojil tržišče in obdržal vodilno mesto proizvajalcev električnih grelnikov vode. Velik obseg proizvodnje, bogat asortiman proizvodov, nesporno priznana kvaliteta, so omogočili uspešen prodor tudi na tuja tržišča.

Taki uspehi ne bi bili slučajni, če ne bi kolektiv deloval enotno in z dejansko razvito samoupravnostjo neprestano sledil toku in zahtevam časa. Zato ni slučajno, da prav v ta čas gospodarske ekspanzije sovpada tudi ustrezen širok razmah samoupravljanja, ki je v številne organe samoupravljanja vključeval nove člane kolektiva. V resnici je bila to šola samoupravljanja, iz katere so zrastle bodoči samoupravljalci.

Z osvojitvijo električnih grelnikov vode je bila sprejeta samoupravna odločitev o specializaciji delovne organizacije za tovrstno proizvodnjo.

Velik porast naročil, tesni delavniški prostori so zahtevali rešitev iz težav. Zato so samoupravni organi potrdili elaborat o nadaljnjem tehničnem in ekonomskem razvoju, na temeljih modernih spoznanj in načel sodobne organizacije. Istočasno je bil sprejet tudi sklep o zgraditvi novih poslovnih prostorov.

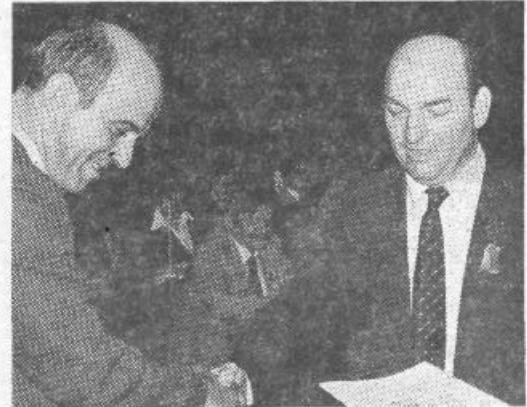
V letu 1962 so bili prej navedeni sklepi že realizirani. Delovna organizacija je s svojimi lastnimi sredstvi, delom sredstev za osebne dohodke, katerim so se člani kolektiva spontano in brez obotavljanja odrekli, preskrbela zemljišče, zgradila objekte in v njih začela z novo proizvodnjo v boljših delovnih pogojih. To sicer ni osamljen primer v Sloveniji, zagotovo pa predstavlja pomemben mejnik nadaljnega razvoja TIKI na današnji lokaciji. S tem so bili dani pogoji za izreden porast proizvodnje, ki je v obdobju od tega leta dalje po količini naraščala tudi po stopnji 30 odstotkov

Slavnostni govornik Marjan Orožen, predsednik MK ZKS Ljubljana

letno. Zato ni čudno, če so se pred kolektivom pojavili vedno novi in novi problemi rasti in ga je ustrezno spremljala vedno čvrstejša delovna morala in samoupravljalna zavest. Kolektiv je razvil nove tehnološke rešitve, z modernizacijo delovnih sredstev pa povečal proizvodnjo in produktivnost. Sredstva, potrebna za obnovo strojnega parka, so se delno združevala tudi iz osebnih dohodkov, ker se je kolektiv zavedal, da bo le z modernimi stroji lahko konkuriral na tržišču.

Delovna organizacija TIKI v svojem razvoju ne bi dosegla tako pomembnih rezultatov, če kolektiv v vsem času obstoja ne bi bil enoten in prizadeven. Priznati je treba, da je v 30-letnem delovanju kolektiv naletel na velike težave, da je bil pripravljen na skrajne napore za dosego ugodnih poslovnih rezultatov. Vse to je bilo možno le zaradi tega, ker so tudi družbenopolitične organizacije uspešno

Glavni direktor Božo Kovačič izroča zlato plaketo Ivánu Gorencu za 30-letno zvestobo kolektivu

izvajale svojo mobilizacijsko vlogo, ker je kolektiv lahko po samoupravnih organih resnično odločal o svojih najširših interesih ter se za to tudi v obdobju nastanka samouprave kot graditve delegatskega sistema znal vključiti v dogajanja vse do integracijskih povezav.

Delovna organizacija Gorenje-TIKI je danes enovita delovna organizacija v sestavi SOZD Gorenje, Velenje. Ima razvito samoupravo z vsemi organi. Družbenopolitične organizacije delujejo oziroma sodelujejo na vseh pomembnih odločitvah pri razvoju delovne organizacije in reševanju tekočih zadev. TIKI je tudi nosilec konference delegacij za zbor združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti. Kolektiv si prizadeva na vseh področjih za uresničitev vsebine zakona o združenem delu.

Uspehi, katere je dosegel kolektiv TIKI v 30 letih niso naključni, so rezultat dela skupnih naporov vseh zaposlenih, vendar je potrebno omeniti delo posameznikov, ki so si prizadevali, da je TIKI dosegel takšno stopnjo razvoja.

V tej 30-letni dobi razvoja TIKI je prisotno dejstvo, da je vsak izmed zaposlenih pustil v podjetju del sebe, del svoje mladosti, morda tudi zdravja.

Kolektiv TIKI je svoj delovni jubilej slovesno proslavil na osrednji proslavi dne 29. 5. 1981 pod geslom »GOVORIM O SREČI«. Slavnostni govornik je bil tovariš MARJAN OROŽEN. V kulturnem programu so sodelovali učenci osnovne šole RIHARDA JAKOPČICA, pevski zbor TGO Gorenje, vojaški orkester ljubljanskega armadnega območja ter ansambel TIKI.

Na proslavi so bili poleg članov kolektiva prisotni tudi predstavniki mesta Ljubljane in skupščine občine Ljubljana-Siška, predstavniki organizacij združenega dela, krajevne skupnosti ter ostali gostje.

Prireditve je resnično uspela, saj so vsi prisotni dali priznanje izvajalcem z dolgotrajnim ploskanjem.

Na slavnostni seji delavskega sveta pa so bila podeljena delovna priznanja za zvestobo in delo 50 članom kolektiva. Podeljenih je bilo tudi 73 diplom in plaket organizacijam združenega dela, katere že vrsto let uspešno sodelujejo s TIKI.

Delavci TIKI, so svoj delovni jubilej slovesno proslavili z željo, da bi tudi v prihodnosti dosegli take poslovne in razvojne uspehe, kot so jih podoživljali vsa ta tri desetletja.